

Päivi Hämäläinen / THL
Vesa Jormanainen / THL

Kiitos mahdollisuudesta kommentoida sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien olennaisia vaatimuksia käsittelevää määräysehdotusta.

Tietojärjestelmät ovat nykypäivänä sote-palveluntuottajille liiketoimintakriittisiä työkaluja ja niiden merkitys vaikuttavan, laadukkaan ja kustannustehokkaan palvelutuotannon mahdollistajana tulee kasvamaan entisestään tulevaisuudessa. Palveluntuottajien tulee aina voida luottaa, että kansallisesti auditoidut/sertifioidut tietojärjestelmät täyttävät niille asetettavat vaatimukset toiminnallisuuden, yhteensopivuuden, tietoturvan ja tietosuojan osalta.

Lausunnolla olevassa määräysehdotuksessa määritellään kaikki ne olennaiset vaatimukset, jotka sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyssä käytettävien tietojärjestelmien tulee täyttää. Mielestämme ensisijainen vastuu määräysehdotuksessa esitettyjen vaatimusten täyttymisestä on tietojärjestelmien toimittajilla. Kun sote-palveluntuottaja hankkii ja ottaa käyttöön kansallisten vaatimusten mukaisesti auditoidun/sertifioidun tietojärjestelmän on sen voitava luottaa siihen, että kyseinen järjestelmä täyttää määräysehdotuksen mukaiset oleelliset vaatimukset sekä on käytettävyydeltään korkeatasoinen.

Kansallisten palveluiden käyttöympäristössä loppukäyttäjien todellisen käytettävyyden tason määrittää ns. "heikoin lenkki -teoria", minkä vuoksi määräyksessä tulee huomioida, että asetettavat vastuut ja velvollisuudet kattavat kaikkia kansalliseen palvelutuotantoon osallistuvia toimijoita.

Viranomaisten on veloitettava tietojärjestelmätoimittajat (ml. kansallisten palveluiden tuottajat) tuottamaan sote-palveluntuottajan tietojärjestelmien käyttöön liittyvään Omavalvontasuunnitelmaan ja omavalvontaan tarvittavat palvelut ja vastaamaan osaltaan niiden toimivuudesta ja valvonnasta. Esimerkiksi auditoitujen/sertifioitujen tietojärjestelmien kautta on oltava kätevästi saatavilla riittävä dokumentaatio asiakastietojen kirjaamisesta sekä niiden käytöstä ja valvonnasta.

Auditoidujen/sertifioitujen tietojärjestelmien toimittajilta tulee edellyttää sitä, että ne tuottavat palveluntuottajille riittävät ohjeet kyseisten järjestelmien käytöstä - ja siitä kuinka toimitaan häiriötilanteissa. Näiden ohjeiden tuottamisvastuu on sisällytettävä tietojärjestelmien ja niiden toimittajien kansallisiin auditointi/sertifiointi vaatimuksiin.

Haluamme olla mukana myös jatkossa valmistelemissa vastuiden ja vaatimusten jakautumista eri kohderyhmien kesken loogisesti ja kokonaisuuden kannalta perustellusti.

Yhteistyöterveisin,

Jarno Talvitie
Elinkeinopoliittinen asiantuntija
Terveyspalvelualan Liitto ry

Ismo Partanen
Toiminnanjohtaja
Lääkäripalveluyritykset ry